

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Directie Maatschappelijke
Ondersteuning

Deadline: 22-03-2021

Minister van Volksgezondheid Welzijn en Sport
Minister van Medische Zorg
Staatssecretaris van Volksgezondheid Welzijn en Sport

Ontworpen door

5.1.2i

T

M 5.1.2i

5.1.2e @minvws.nl

Datum document

Kenmerk

1841931-219553-DMO

Bijlage(n)

2

antwoord

nota

(ter informatie) Voortgang steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl

Paraaf directeur

5.1.2e

1 Aanleiding voor deze nota

- Informeren over voortgang en ontwikkelingen ten aanzien van het steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl.
- Antwoord op vragen van de staatssecretaris hoe jongeren (en welke jongeren) betrokken zijn bij het plan welzijn jeugd. In de bijlage kunt u een kort overzicht vinden over hoe jongeren zijn betrokken bij het coronabeleid in algemeen en bij het plan welzijn jeugd in het bijzonder (bijlage 1).

2 Samenvatting en conclusies

- Op 12 februari jl. is de Tweede Kamer geïnformeerd over het steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl.
- Het steunpakket bestaat uit drie actielijnen:
  1. Intensivering initiatieven welzijn voor de jeugd;
  2. Intensivering initiatieven welzijn kwetsbare groepen;
  3. Intensivering initiatieven gezonde leefstijl.
- Het steunpakket beslaat 200 mln. waarvan 150 mln. rechtstreeks wordt overgeheveld naar gemeenten en 50 mln. via landelijke partners en kanalen wordt geïnvesteerd.
- Middelen gemeenten van actielijn 1 en 2 worden met de maartcirculaire (bijlage 2) toegevoegd aan het gemeentefonds. Gemeenten worden hier voor het einde van maart formeel over geïnformeerd. Middelen actielijn 3 worden toegevoegd aan de SPUK sportakkoord. Middelen voor Sport zijn reeds beschikbaar gesteld en de middelen voor leefstijlinterventies volgen in mei.

Directie Maatschappelijke
Ondersteuning

Kenmerk
1841931-219553-DMO

3 Belangrijkste punten van informatie

Communicatie over het steunpakket:

- Parallel aan communicatie van BZK over de maartcirculaire worden gemeenten middels de ledenbrief van de VNG geïnformeerd over de uitkering en het doel van de middelen. Vanuit VWS hebben we meegeschreven en geven we de insteek aan van het steunpakket.
- Intentie is voor de zomer een inspiratiebijeenkomst te organiseren met gemeenten en maatschappelijke partners. Tijdens deze bijeenkomst wordt in beeld gebracht hoe de middelen worden/zijn ingezet. Het voorstel is dat de staatssecretaris aansluit bij deze bijeenkomst.
- De nadere uitwerking van actielijn 1 (jeugd) zal eind maart/begin april samen met jongeren door de staatssecretaris naar buiten worden gebracht. Hiermee vult VWS een deel in van het Deltaplan Jeugd wat voor 1 juni naar de Tweede Kamer wordt verstuurd.
- Verder vindt communicatie over de verschillende onderdelen in het steunpakket plaats via de reeds bestaande communicatiekanalen van de verschillende directies/programma's.

Monitoring van (de impact van) het steunpakket

- Bundeling van de volgende onderdelen zal gebruikt worden voor informeren van Kamer eind 2021 (en indien er aanleiding toe is tussendoor):
  - Goede voorbeelden (o.a. via inspiratiesessie)
  - Deskresearch van lokale gemeentelijke plannen
  - Data uit 16 stedelijke aandachtsgebieden
  - Corona dashboard maatschappelijke impact
  - Verantwoording van landelijke subsidies/plannen

Inhoud van de acties

Actielijn 1: Jeugd

- Het gaat hier om drie acties die in samenhang wordt uitgevoerd waarvoor in totaal € 40 mln beschikbaar is (6,5 mln landelijk en 33,5 mln via gemeenten).
  - Voor besteding van landelijke middelen is een uitvraag gedaan bij veldpartijen wat resulteerde in ruim 70 voorstellen. De selectie vindt nu plaats.
  - In de bijlage staat beschreven hoe jongeren zijn betrokken (bijlage 1).

Actie	Landelijk	Gemeenten
Laagdrempelige ondersteuning jeugd (waaronder luisterlijnen)	n.n.t.b.	11,5 mln. (AU)
Sociale activiteiten	n.n.t.b.	8 mln. (AU)

Aanvullend beleid voor specifieke doelgroepen (bv. jongeren met chronische beperking of inzet jongerenwerk)	n.n.t.b.	14 mln. (AU)
Totaal	6,5 mln.	33,5 mln.

Directie Maatschappelijke Ondersteuning

Kenmerk
1841931-219553-DMO

Actielijn 2: Kwetsbare groepen

- Het gaat hier om drie acties die in samenhang worden uitgevoerd waarvoor totaal 100 mln. beschikbaar is (16,5 mln. landelijk en 83,5 mln. via gemeenten);
- Voor besteding landelijke middelen (6,5 mln) liggen diverse plannen die op dit moment worden besproken met senioren- en vrijwilligersorganisaties en bedrijven en wordt onder andere ingezet op de landelijke campagne 'een klein gebaar kan het verschil maken' van het programma Eén tegen eenzaamheid;
- 10 mln. van de landelijk beschikbare middelen wordt via het fonds cultuurparticipatie uitgekeerd. Projecten kunnen ondersteuning krijgen via de regeling Samen Cultuurmaken: Een subsidieregeling die samenwerking tussen het sociale en culturele domein stimuleert en waarbij al aandacht is voor groepen die drempels ervaren.

Actie	Landelijk	Gemeenten
Intensiveren aanpak eenzaamheid	1,8 mln.	36,5 mln. (AU)
Landelijke Luisterlijn	0,65 mln	
Versterken landelijke vrijwilligersorganisaties	2,55 ml	
Digitalisering ouderen	1,5 mln	
Extra begeleiding en ondersteuning van mensen die psychisch kwetsbaar zijn en mensen met een (verstandelijke) beperking thuis en mensen die dak- of thuisloos zijn		37 mln. (AU) 10 mln. (DU Maatschappelijke opvang)
Cultuur: opschalen initiatieven kunst en cultuur voor kwetsbare groepen	10 mln. <i>via het fonds cultuurparticipatie</i>	
Totaal	16,5 mln.	83,5 mln.

Actielijn 3: Gezonde leefstijl

- Alle gemeenten kunnen via SPUK Sportakkoord hun middelen aanvragen en inzetten. Hiervoor wordt een nieuwe bijlage toegevoegd aan de huidige voorwaarden van de SPUK, dit zal in goede samenwerking met de VNG gebeuren.
- De landelijke middelen zijn vooraf gestelde kaders, en zullen worden verleend als de ingediende plannen passen in de geest van dit steunpakket. Voor sport worden deze middelen ingezet via de landelijke alliantie Inclusief, Sporten en bewegen voor iedereen. En wordt geïnvesteerd in de beweegapp het Ommetje van de Hersenstichting.
- De landelijke middelen gericht op de mentale weerbaarheid van

- (thuis)werkenden worden ingezet via EZK, SZW en VWS.
- Het ministerie van EZK is in gesprek met onder meer de Kamer van Koophandel over mentale ondersteuning van (MKB) ondernemers door het bestaande aanbod hierop te intensiveren. Het beroep dat wordt gedaan op deze vorm van ondersteuning is fors toegenomen. Binnenkort wordt een plan van aanpak opgeleverd. Via de begroting van EZK is hiervoor € 5 mln beschikbaar.
  - De ministeries van SZW en VWS (ook ieder € 5 mln) werken in overleg met onder andere sociale partners, branche- en beroepsverenigingen en partijen uit de (arbo)zorg op een aantal fronten activiteiten uit om werkenden te bereiken die door het gebrek aan werk, het langdurig thuiswerken of het werk in een vitaal beroep (bijvoorbeeld zorg en onderwijs), een verhoogd risico hebben op burn-out en andere mentale klachten. Daarbij wordt ingezet op een intensivering via Vitaal Bedrijf, en wordt gebruik gemaakt van materialen en aanpakken uit de reeds lopende trajecten het Meerjarenprogramma Depressiepreventie en de Brede Maatschappelijke Samenwerking Burn-out.

Directie Maatschappelijke
Ondersteuning

Kenmerk
1841931-219553-DMO

Actie	Landelijk	Gemeenten
Impuls op bewegen	4,5 mln	10 mln (SPUK)
Inzet van Leefstijlinterventies door gemeenten	1,5 mln	23 mln (SPUK)
Gezonde leefstijl campagne intensivering	2,0 mln	
Intensivering inzet JOGG en GS	3,5 mln	
Activiteiten gericht op de mentale weerbaarheid van (thuis)werkenden	15 mln. (EZK, SZW en VWS ieder 5 mln.)	
Totaal	26,5 mln.	33 mln.

*Bijlage 1***Overzicht Jongerenparticipatie bij het coronabeleid (inzicht op hoofdlijnen)**

Jongeren zijn op verschillende momenten betrokken bij het coronabeleid:

- 1) Vrij snel na het begin van de coronacrisis zijn jongerenorganisaties aangesloten bij overleggen (Ambtelijk Doorbraakoverleg n.a.v. Halsema, Stuurgroep Zorg voor de Jeugd en Corona, MLT-jeugd van DGSC-19 en veel bilaterale overleggen).
- 2) Vanaf de zomer zijn jongerenorganisaties door het NKC betrokken bij het communicatiebeleid.
- 3) Jongeren zijn in meerdere fases betrokken geweest bij het Jeugdpakket en bij het vervolg plan 'welzijn jeugd'. Dit gaat om hele diverse groep.
- 4) Jongeren zijn betrokken bij het nog op te zetten Deltaplan Jeugd.

Op de volgende pagina is aangegeven welke jongeren(organisaties) waaraan hebben bijgedragen.

Jongerenparticipatie bij plan Welzijn jeugd

Bovenop de jongerenparticipatie die er al was hebben we voor het plan Welzijn Jeugd extra ingezet op het betrekken van meer jongeren met verschillende achtergronden. Hierbij zien we wel een spanningsveld tussen de hoge tijdsdruk die er is enerzijds en een gedegen jongerenparticipatie anderzijds (participatie is geen stempelmachine). Jongeren zijn op de volgende manier betrokken bij de totstandkoming van het plan:

- 1) De signalen van jongeren hebben ons op verschillende manieren bereikt. Het rapport van de Jongeren Denktank Corona, rapporten van Kinderombudsman, Jongerenpanel van NJI, RIVM-onderzoek en andere onderzoeken. Daarnaast zijn er afgelopen zomer gesprekken georganiseerd vanuit het Rijk met jongeren. Ook zijn op verzoek van VWS een 6-tal gemeenten in gesprek gegaan met jongeren die ze normaal niet bereiken (door bv. het uitdelen van ijsjes in achterstandswijken of jongerenwerkers die mee deden met pleintjesvoetbal). Al deze informatie hebben we als startpunt gebruikt voor het Jeugdpakket en aanvullende plan Welzijn Jeugd. Daarnaast zijn tientallen gemeenten begin februari in gesprek gegaan met jongeren om de lokale jongerenparticipatie in coronatijd een boost te geven.
- 2) Jongeren mogen zelf voorstellen doen. Het plan Welzijn Jeugd is in de week na de TK-brief over het sociaal steunpakket (12 feb) gestart door een uitnodiging naar alle stuurgroepleden (w.o. jongeren) om een voorstel in te dienen. Van de 70 voorstellen zijn x-aantal ingediend door jongeren zelf. Zo hebben de NJR, Jeugd welzijn Beraad en Jong Pit voorstellen ingediend.
- 3) Jongeren geven feedback op alle voorstellen. Een panel van jongeren heeft feedback gegeven op alle voorstellen. Deze panel is divers opgesteld (MDT Jongerenpanel, scholieren VO, Studentensport Nederland, jeugdwerk/scouting, JongPit, Studentenverenigingen en NJR).
- 4) Jongeren scoren alle voorstellen en geven advies aan VWS: NJR zal o.b.v. input van jongeren alle voorstellen scoren welk VWS zwaar laat meewegen in de selectie van alle voorstellen.

Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.
Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.

Kenmerk
Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.

- hoe?
- 5) Jongeren denken mee met het verhaal: Samen met een diverse groep jongeren (soortgelijk panel als hierboven) gaan we het overkoepelend verhaal maken om het plan te lanceren.
- 6) Jongeren lanceren samen met U het plan? Wij willen voorstellen dat u het plan samen met een groep diverse jongeren lanceert.
- 7) Jongeren zijn betrokken bij de uitvoering. Gemeenten hebben in overleg afgesproken om jongeren te betrekken bij de uitwerking van het Jeugdpakket en plan 'Welzijn Jeugd'. Daarnaast worden bij de landelijke voorstellen ook jongeren zo veel mogelijk betrokken.

Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.
Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.
Kenmerk
Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.

Wij hechten er groot belang om zoveel mogelijk dezelfde groep jongeren bij de totstandkoming van het plan 'welzijn jeugd' te betrekken. Dit voorkomt dat jongeren halverwege op een rijdende sneltrein moeten stappen. Bij de uitvoering kunnen wel weer meer jongeren worden betrokken.

Welke jongeren zijn betrokken?

Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.
Fout! Onbekende naam

	Welke leeftijd zijn gesprekspartners?	Kwetsbaarheid (groen, oranje, rood)	Opmerking	Waar werken ze aan mee?
Coalitie Y (38 organisaties incl NJR)	18-30 jaar	Alle kleuren, met name groen	Coalitie Y brengt NJR samen met allerlei andere koepelorganisaties.	- Communicatie van NKC
Jongeren Denktank Corona (incl NJR)	18-30 jaar	Alle kleuren, met name groen	JDC heeft het advies van duizenden jongeren samen gebracht	- Deltaplan Jeugd
Nationale Jeugdraad (40 organisaties)	16-25 jaar	Alle kleuren, met name groen	NJR brengt als koepelorganisatie een diverse groep jongeren samen afhankelijk van het onderwerp	- Communicatie van NKC - Stuurgroep ZvdJ, doorbraakaanpak, MLT-jeugd - Jeugdpakket - Plan welzijn Jeugd - Deltaplan Jeugd
Jeugdwelzijn Beraad	12-18 jaar	Rood	Jongeren die nu in de jeugdhulp zitten	- Plan Welzijn Jeugd - Rondetafel gesprek
JongPit	18-30 jaar	Rood	Jongeren met een chronische beperking	- Plan Welzijn jeugd
Expex	16-30 jaar	Oranje / Rood	Ervaringsdeskundigen uit de jeugdhulp	- Communicatie van NKC - Stuurgroep ZvdJ - Plan Welzijn Jeugd - Rondetafel gesprek
JongWijs	18-30 jaar	Oranje / Rood	Ervaringsdeskundigen uit de pleegzorg	- Stuurgroep ZvdJ - Rondetafel gesprek
Augeo	??	Oranje / Rood	Jongeren met ervaring met huiselijk geweld	- in gesprek over plan welzijn Jeugd
Join Us	12-25 jaar	Oranje	Jongeren die zich eenzaam voelen	- Jeugdpakket - Plan welzijn jeugd
Jongeren uit achterstandswijken	12-27 jaar	Oranje	Lastig direct te bereiken. Via Jongerenwerkers worden ze betrokken bij de lokale uitvoering	- Jeugdpakket
Eenzame jongeren	12-17 jaar	Oranje	Via Join Us zijn eenzame jongeren uitgenodigd voor ronde tafelgesprekken	- Plan Welzijn Jeugd
MDT-jongerenpanel	14-24 jaar	Alle kleuren, met name groen	Diverse groep jongeren die aan MDT-activiteiten hebben meegedaan	- Plan Welzijn Jeugd
Scholieren	12-18 jaar	Alle kleuren, met name groen	Scholier op voortgezet onderwijs	- Plan Welzijn Jeugd - Nationaal Programma Onderwijs - Rondetafel gesprek groen/oranje
Studentensport NL	18-25 jaar	Alle kleuren, met name groen	Studenten van sportverenigingen	- Plan Welzijn Jeugd
Studentenverenigingen	18-25 jaar	Alle kleuren, met name groen	Studenten	- Plan Welzijn Jeugd - Nationaal Programma Onderwijs - deel welzijn
Jeugdwerk / scouting	16-30 jaar	Alle kleuren, met name groen	Jongere uit de scouting	- Plan Welzijn Jeugd